

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220200799
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8220200799.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobkyne Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, XXX XX J., právne zastúpená advokátom Mgr. Matúš Macko, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému V., W., so sídlom V. XX, XXX XX O. XXXX/XU., XXX XX O., o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 680,- Eur s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 5Csp/36/2020-53 zo dňa 29. septembra 2020, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku II. o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

II. Vo výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 680,- Eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 27.05.2020 do zaplataenia a vo výroku III. o trovách konania rozsudok zrušuje a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie a ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 680,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 680,00 Eur od 27.05.2020 do zaplataenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, z XX.XX.XXXX, uzavretej medzi účastníkmi konania, v bode 2. v znení: "Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške XXX,XX Eur (ďalej len "odplata"), čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 30 %, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie." je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, § 19 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, § 451 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, 2, § 107 ods. 1, 2, § 517 ods. 2, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1 až 3, 5, 6, § 53a ods. 1, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 1 ods. 1, 4, § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, čl. 3 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 137, § 298 ods.

1, 2, § 150 ods. 1, § 151 ods. 1, 2, § 186 ods. 2, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že medzi žalobkyňou ako spotrebiteľkou a žalovaným ako veriteľom bola dňa XX.XX.XXXX uzatvorená G. o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorou sa žalovaný zaviazal poskytnúť bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 700,- Eur a žalobkyňa sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 680,- Eur, t.j. zaplatiť celkovú čiastku 1.380,- Eur. V bode 2 zmluvy bolo upravené, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 210,- Eur, čo predstavuje RPMN vo výške 30%, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie. Podľa bodu 3 zmluvy úrok je vo výške 67,14% ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 470,- Eur. Žalobkyňa sa zaviazala splatiť celkovú čiastku, ak nie je dohodnuté inak, do 26.11.2015. Ďalej sa zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nastáva dňa 26.11.2015. Žalobkyňa zároveň vzala na vedomie, že výška priemernej hodnoty RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania zmluvy je vo výške 15,89%. Z výpisu z klientskej zóny vyplýva, že žalobkyňi bol zo strany žalovaného poskytnutý úver v celkovej výške 700,- Eur, pričom žalobkyňa celkovo zaplatila žalovanému na úhradu úveru sumu 1.380,- Eur. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 28.01.2020 vyplýva, že žalobkyňa sa na predmetné združenie obrátila so žiadosťou o pomoc ohľadom úveru, ktorý má od žalovaného. Dňa 27.01.2020 im žalobkyňa predložila zmluvu po posúdení ktorej ju informovali, že táto je podľa ich názoru zmluvou bezúročnou a bez poplatkov a taktiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným posúdil ako vzťah spotrebiteľský. Ďalej uviedol, že z predloženej zmluvy bolo nesporne preukázané, že neobsahuje podstatné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona, a to RPMN vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy, a taktiež predpoklady použité na výpočet RPMN. V tejto súvislosti zdôraznil, že v zmluve je síce uvedená RPMN vo výške 30%, avšak tento údaj nie je správny, keďže RPMN nebola vypočítaná podľa vzorca podľa § 19 ods. 1 zákona. Zo zmluvy v spojení s čl. 07 Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru vyplýva, že žalovaný pri výpočte RPMN zohľadnil ako náklad iba výšku odplaty v sume 210,- Eur, a zároveň jednoznačne vyplýva, že žalovaný pri výpočte RPMN vychádzal z predpokladov ako výška úveru, výška odplaty a termín splátky istiny a odplaty (s výnimkou úroku, notárskych poplatkov, poplatkov za nedodržanie záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere a iných poplatkov, kde ich zahrnutie do RPMN vylučuje všeobecne záväzný právny predpis). Z uvedeného plynie záver, že pri výpočte RPMN žalovaný nezohľadnil úrok ako jednu zo zložiek celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, čo je v rozpore s § 2 písm. i), g) a § 19 zákona. Zároveň z uvedeného vyplýva, že v zmluve nie sú správne uvedené predpoklady použité na výpočet RPMN, keďže žalovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru uviedol, že jedným z predpokladov je výška odplaty s výnimkou úroku, čo však nezodpovedá § 19 zákona, kde do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom je potrebné zahrnúť aj úrok. Keďže v zmluve nie je uvedená správna výška RPMN a ani správne predpoklady potrebné na výpočet RPMN, súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva neobsahuje náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona. Zároveň zistil, že v zmluve chýba aj obsahová náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona, a síce doba trvania zmluvy spotrebiteľského úveru. Zmyslom uvedeného ustanovenia zákona je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy. Uvedené ustanovenie preto vyžaduje časovú špecifikáciu doby trvania zmluvy, a zároveň dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Termín konečnej splatnosti je v zmluve uvedený, avšak doba trvania zmluvy absentuje, keďže v nej chýba presné časové vymedzenie obdobia trvania zmluvy. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že zmluva neobsahuje ani uvedenie údajov o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. c) zákona. Vzhľadom na nedodržanie vyššie uvedených obligatórnych náležitostí zmluvy dospel k záveru, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa tak bola povinná žalovanému vrátiť iba ním poskytnutú sumu finančných prostriedkov, t.j. sumu 700,- Eur. Ako vyplývalo z vykonaného dokazovania žalobkyňa do dňa podania žaloby uhradila na svoj dlh celkovo sumu 1.380,- Eur. Z uvedeného dôvodu došlo na strane žalovaného

k bezdôvodnému obohateniu, keďže tento prijal od žalobkyne plnenie bez právneho dôvodu, a to vo výške 680,- Eur (1.380,00 - 700,00), ktoré je povinný vydať žalobkyňi.

5. V priebehu prvoinštančného konania žalovaný vzniesol námietku premlčania. K uvedenej námietke súd prvej inštancie uviedol, že subjektívna dvojiročná premlčacia doba začala plynúť odo dňa, keď sa žalobkyňa dozvedela, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. Žalobkyňa v konaní tvrdila, že o uvedenej skutočnosti sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 27.01.2020, teda najskôr 28.01.2020 začala žalobkyňi plynúť dvojiročná subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá by uplynula dňa 27.01.2022. Keďže žaloba bola podaná na súd dňa 06.05.2020, táto premlčacia doba neuplynula. Pokiaľ ide o vyriešenie otázky, či na daný prípad je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, súd prvej inštancie poukázal na väčšinovú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, z ktorej vyplýva, že v takýchto prípadoch ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, a to vzhľadom na to, že žalovaný je obchodnou spoločnosťou, je poskytovateľom spotrebiteľských úverov na profesionálnej báze, preto sa u neho predpokladá vyššia odborná úroveň a dodržiavanie právnych predpisov vzťahujúcich sa na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Žalovaný pri uzatváraní zmlúv koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie aj oveľa väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia týchto zákonných povinností. Ak žalovaný obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch neuvedením všetkých požadovaných náležitostí, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. V predmetnom prípade bola žaloba podaná na súd dňa 06.05.2020, pričom žalobkyňa vykonala úhrady po uzatvorení zmluvy dňa 26.11.2014. Z uvedeného vyplýva, že 10-ročná objektívna premlčacia doba neuplynula, keďže žaloba bola podaná na súd dňa 06.05.2020. Námietka premlčania vznesená žalovaným tak nie je dôvodná, preto súd prvej inštancie žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 680,- Eur vyhovel a zaviazal žalovaného na jej zaplatenie žalobkyňi. Rovnako vyhovel súd prvej inštancie žalobe aj v časti úrokov z omeškania, ktoré priznal žalobkyňi vo výške 5% ročne od 27.05.2020 do zaplatenia.

6. Vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienke uviedol, že v bode 2 zmluvy uvedená RPMN vo výške 30% je nesprávna, keďže nebola vypočítaná v zmysle § 19 zákona o spotrebiteľskom úvere. Zároveň v zmysle § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej RPMN podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, pričom priemerná RPMN je v danom prípade vo výške 15,89%. Z bodu 2 zmluvy vyplýva, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 700,- Eur je vo výške 210,- Eur, pričom žalobkyňa okrem nej mala žalovanému zaplatiť aj úrok vo výške 470,- Eur. Z ustanovenia § 1 ods. 1 nariadenia vlády vyplýva, že výška odplaty nie je v bode 2 zmluvy uvedená správne, keďže do nej, okrem sumy 210,- Eur, nie je zarátaný úrok vo výške 470,- Eur. Teda celková výška odplaty v zmysle uvedeného nariadenia vlády je vo výške 680,- Eur, čo pri výške úveru vo výške 700,- Eur, predstavuje RPMN vo výške 97,14%. Zároveň z uvedeného vyplýva, že celková výška odplaty prevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a ods. 1 nariadenia vlády, keďže niekoľkonásobne prevyšuje dvojnásobok priemernej RPMN, ktorá je v zmysle vyššie uvedeného vo výške 15,89%. Zároveň z bodu 2 zmluvy nie je zjavné, čo má tvoriť odplatu vo výške 210,- Eur, teda či sa jedná o poplatok, iné odplatné plnenia alebo náklady. Vzhľadom na uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že zmluvná podmienka uvedená v bode 2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

7. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa mala plný úspech vo veci, preto jej priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške náhrady ktorej rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

8. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to v celom rozsahu. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedol, že v predmetnom prípade termín konečnej splatnosti nastane dňa 26.11.2015. Z uvedeného tak vyplýva, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Čo sa týka nesprávne uvedenej výšky RPMN poukázal na to, že žalobkyňa nesie dôkazné bremeno a jej úlohou je preukázať v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN. Mal za to, že žalobkyňa bola dostatočne informovaná o RPMN, pričom tento údaj je uvedený jednak na prednej strane zmluvy, zároveň aj na samostatnej listine s ktorou bola žalobkyňa oboznámená, a ktorá jej bola spolu

so zmluvou odovzdaná. Ďalej mal za to, že si splnil aj svoje informačné povinnosti, nakoľko žalobkyňa potvrdila prevzatie formuláru o Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere ako aj informácie o RPMN a skutočnosti, že sa s tlačivom oboznámila. Poukázal na to, že žalobkyňa vzala na vedomie výšku RPMN, pričom výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov bola v súlade s nariadením a neprevýšila dvojnásobok priemerných hodnôt RPMN, ako aj uvedenie priemernej ročnej RPMN. Čo sa týka poplatku za poskytnutie úveru, ten podľa jeho názoru nie je neprimerane vysoký vzhľadom na to, že je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania ako podnikateľské náklady sú rozdielne, vyššie oproti bankám. Pokiaľ ide o samotnú výšku príslušného poplatku tento žalobkyni v čase uzatvorenia zmluvy vyhovoval, keďže nič proti jeho výške nenamietala, pričom jeho výška je dostatočne jasne uvedená, výrazne napísaná a je uvedená hneď pri sume poskytnutého úveru. V prípade, ak po podpise zmluvy mala pocit, že podpísala nevýhodnú zmluvu, mohla bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od jej uzatvorenia odstúpiť. Podľa jeho názoru dohodnutá výška nie je neprimeraná a nie je ani v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, resp. dobrými mravmi. Vzhľadom na to, že nežiadal od žalobkyne zabezpečenie úveru, dohodli si tieto úroky z omeškania, a takto prejavenu vôľu účastníkov by mal súd aj rešpektovať. Uviedol, že je toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobkyňa plnila na základe platne uzatvorenej zmluvy, ktorá nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak ani právny dôvod na plnenie tejto zmluvy nikdy neodpadol. Vo vzťahu k premlčaniu uviedol, že vedomosť o tom, že zmluva neobsahuje údaje v zmysle zákona je potrebné viazať k okamihu podpisu zmluvy, ktorý predstavuje prejav súhlasu s písomným právnym úkonom. Ako prejav súhlasu teda logicky zahŕňa i prejav znalosti obsahu. Poukázal na to, že nárok žalobkyne sa stal premlčaným v subjektívnej premlčacej dobe v celom rozsahu dňa 26.11.2017 (subjektívna doba začala plynúť dňa 26.11.2015, kedy žalobkyňa poukázala na jeho účet splátku nad rámec istiny). Vzhľadom na uvedené mal za to, že rozhodný dátum pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby bol ním dostatočne preukázaný. Vo vzťahu k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu uviedol, že na preukázanie úmyslu nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní zmlúv, ale bolo by nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzatvorenia zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzatvorenia a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Zároveň poukázal na fakt, že nároky z titulu bezdôvodného obohatenia nie sú spotrebiteľským vzťahom, a z toho dôvodu je prístup zohľadňujúci záujem slabšej strany nežiaduci, ale je potrebné zachovávať rovnosť strán. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

9. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, a to vo vzťahu k výroku I. a III. rozsudku; vo vzťahu ku výroku II. pre zmenu nedôvodné.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

13. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

14. Odvolací súd sa najprv zaoberal odvolaním žalovaného, čo do výroku II., ktorým bola určená neprijateľná zmluvná podmienka. Žalobca v podanom odvolaní poukazoval na to, že výška odplaty bola primeraná, stanovená jasne, nebola v rozpore s dobrými mravmi, navyiac aj samotná žalobkyňa súhlasila s jej výškou. K uvedenému odvolací súd uvádza, že neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané a súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, Freiburger Kommunalbauten, cit.: „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované nato, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“)

15. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Odvolací súd má za to, že v predmetnom prípade zmluvná podmienka upravená v bode 2 zmluvy o odplate pri poskytnutí peňažných prostriedkov túto definíciu spĺňa.

16. Súd prvej inštancie dospel k záveru o neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky z dôvodu jej nesprávneho uvedenia, keďže do odplaty vo výške 210,- Eur nebola započítaná aj odplata vo forme úrokov vo výške 470,- Eur, s čím sa stotožňuje aj odvolací súd a dodáva, že uvedenú zmluvnú podmienku je možné vyhodnotiť ako neprijateľnú aj pre jej neurčitost'. Zo žalovaným uvedenej formulácie odplaty v bode 2 zmluvy totiž nevyplýva, aké skutočné plnenie dostáva žalobkyňa ako spotrebiteľ, za ktoré má zaplatiť poplatok vo výške 210,- Eur. Odvolací súd zdôrazňuje, že takýto poplatok by mal korešpondovať určitému predmetu plnenia, pričom je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi, ktoré má byť v jeho záujme. Odvolaciemu súdu v tomto smere z okolností vyplýva, že uvedený poplatok z titulu odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov by mal predstavovať pravdepodobne poplatok za napísanie zmluvy a zaslanie peňažných prostriedkov na účet žalobkyne ako spotrebiteľky. Navyiac uvedené by sa mohlo javiť ako poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si žalobkyňa ako spotrebiteľ neobjednala a ktoré malo slúžiť výlučne v prospech žalovaného ako veriteľa. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že v konaní absentuje dôkaz o tom, že žalobkyňa ako spotrebiteľ bola s podstatou tejto zmluvnej podmienky oboznámená. Odvolací súd je tiež toho názoru, že predmetnú zmluvnú podmienku nemožno považovať za individuálne dojednanú, pretože bola žalovaným ako veriteľom vopred pripravená bez možnosti jej zmeny žalobkyňou ako spotrebiteľom. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že zmluvná podmienka uvedená v bode 2 zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou nielen z dôvodov uvedených súdom prvej inštancie, ale aj z dôvodov vyššie uvedených.

17. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd preto v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky ako vecne správny potvrdil.

18. Odvolací súd sa ďalej zaoberal preskúmaním zvyšnej časti napadnutého rozsudku, ktorou súd prvej inštancie dospel k záveru o bezúčelnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, ako aj k nedôvodnosti vznesenej námietky premlčania žalovaným, a to s ohľadom na odvolacie námietky vznesené žalovaným v podanom odvolaní.

19. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinný v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) v ust. § 9 ods. 2 presne definoval, aké náležitosti, okrem všeobecných, musia spotrebiteľské zmluvy obsahovať. Z uvedeného ustanovenia je zrejme,

že povinnou náležitosťou spotrebiteľskej zmluvy bolo okrem iného aj uvedenie doby trvania zmluvy, predpokladov výpočtu RPMN a hodnoty RPMN vypočítanej z údajov stanovených zákonom.

20. Žalovaný poukazoval na to, že v predmetnom prípade došlo z jeho strany k splneniu náležitostí stanovených zákonom, teda, že v zmluve bola správne vypočítaná RPMN, a rovnako boli uvedené aj všetky predpoklady na výpočet RPMN. S uvedeným tvrdením žalovaného sa však odvolací súd nestotožňuje, nakoľko z § 19 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) vyplývalo, že v prípade výpočtu RPMN je potrebné použiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, pričom v § 2 písm. g) ZoSÚ bolo vymedzené, že za celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom treba považovať všetky náklady, vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou, a ktoré sú veriteľovi známe. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie však vyplynulo, že žalovaný ako veriteľ napriek uvedenej zákonnej podmienke do výpočtu RPMN nepremietol úrok, ako jednu z podstatných náležitostí, z ktorej je potrebné vychádzať pri výpočte RPMN, v dôsledku čoho nemohol žalovaný dospieť k správne výpočtu RPMN, pričom aj nesprávna hodnota RPMN má rovnaké právne následky ako jej neuvedenie. Odvolací súd sa rovnako stotožňuje aj so záverom súdu prvej inštancie vo vzťahu k neuvedeniu všetkých predpokladov výpočtu RPMN, a to vzhľadom už na vyššie konštatované.

21. Vzhľadom na odvolacie námietky žalovaného týkajúce sa uvedenia všetkých údajov na lícnej strane zmluvy odvolací súd dopĺňa, že ZoSÚ vyžadoval, aby uvedenie všetkých predpokladov pre výpočet RPMN bolo náležitosťou zmluvy, ktorá je preskúmateľná a pre spotrebiteľa zrozumiteľná tak, aby si mohol urobiť záver o tom, aké predpoklady boli pre výpočet RPMN použité. Za týchto okolností nemožno súhlasiť s tým, že za uvedenie všetkých predpokladov pre výpočet RPMN možno považovať uvedenie údajov na prednej strane zmluvy, ktoré špecifikovali dohodnutú čiastku úveru - úver, odplatu, celkovú čiastku, ktorú musí dlžník zaplatiť, úrok a údaje o priemernej hodnote RPMN. Treba tiež zdôrazniť, že z prílohy č. 3 a z prílohy č. 4 k ZoSÚ, ktoré sa týkajú Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere a európskych informácií o spotrebiteľskom úvere týkajúcich sa povolených prečerpaní a konverzie dlhu, nepochybne vyplýva, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere majú byť uvedené všetky predpoklady pre výpočet RPMN. V tejto prílohe sa nachádza konkrétny vzorec výpočtu RPMN (ktorý v predmetnej zmluve uvedený nie je) a vysvetlenie významu symbolov, ktoré sú vo vzorci použité (napríklad číslo posledného čerpania, výška čerpania, interval vyjadrený v rokoch a v zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania, číslo poslednej splátky alebo platby poplatkov a podobne), pričom tieto náležitosti v zmluve uvedené nie sú. Odhliadnuc od tejto okolnosti zákonodarca pod pojmom potreby uvedenia všetkých predpokladov potrebných pre výpočet RPMN mal na mysli osobitnú časť zmluvy, v ktorej by sa zrozumiteľným a prehľadným spôsobom (pre spotrebiteľa) tieto predpoklady uviedli tak, aby spotrebiteľ mohol byť aj so zreteľom na priemerné schopnosti v základných veciach týkajúcich sa RPMN zorientovaný. Tento predpoklad však uvedená zmluva úvere nespĺňa.

22. Vo vzťahu k vyššiemu má odvolací súd za to, že už samotné neuvedenie, resp. nejasné a nezrozumiteľné uvedenie RPMN a predpokladov na jeho výpočet spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, a preto sa nebolo potrebné ďalej zaoberať ani ostatnými dôvodmi bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru zistenými súdom prvej inštancie.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené tak žalobkyňa bola povinná vrátiť žalobcovi len istinu poskytnutého úveru, t.j. sumu 700,- Eur (sumu, ktorá jej bola reálne poskytnutá na účet). Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobkyňa žalovanému reálne uhradila sumu 1.380,- Eur, teda vrátila viac, ako bola povinná, preto na strane žalovaného došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia v sume 680,- Eur, ktoré bol povinný vrátiť.

24. Žalovaný v priebehu prvoinštančného konania vzniesol námietku premlčania, ktorú však súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú. S uvedeným záverom sa nestotožnil žalovaný, keďže mal za to, že v predmetnom prípade došlo k premlčaniu nároku žalobkyne v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe, a rovnako nesúhlasil ani so záverom o úmyselnosti vzniku bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd sa preto zaoberal posúdením vyhodnotenia námietky premlčania súdom prvej inštancie.

25. Práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa môže oprávnený subjekt domáhať len v rámci plynutia tak subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby. V prípade, ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu. Subjektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom zákon rozlišuje 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, pričom ich aplikácia na ten-ktorý prípad závisí od charakteru vzniku bezdôvodného obohatenia. V prípade, ak ide o neúmyselné bezdôvodné obohatenie, je potrebné aplikovať 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. V zásade však pre oba dĺžky objektívnych premlčacích dôb platí, že začínajú plynúť odo dňa, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu.

26. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že zákon explicitne rozlišuje medzi začiatkom plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, pretože v čase, kedy bezdôvodné obohatenie reálne vznikne, nemusí mať oprávnený (ten na koho úkor bezdôvodné obohatenie vzniklo) vedomosť o jeho vzniku.

27. K subjektívnej premlčacej dobe odvolací súd poukazuje na to, že zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil.

28. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa potiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle (OGH 3Ob592/77 - „Na slabomyselnosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“).

29. Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia.

30. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie odkedy plnila, resp. jej plnenie bolo poskytnuté. Ako vyplýva z početných rozhodnutí súdov, pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Zdá sa teda, že nepostačujú pochybnosti, ale „dozvedenie“ sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia.

31. Súd prvej inštancie pri určení začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby vychádzal z Prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 28.01.2020, z ktorého vyplývalo, že žalobkyňa sa o skutočnosti, že plnila žalovanému nad rámec svojej povinnosti dozvedela až 27.01.2020, kedy ju po predložení zmluvy informovali o jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti a o jeho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Od uvedeného dátumu, t.j. od 27.01.2020 následne odvíjal začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, s čím sa v plnom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná ešte v roku 2020, t.j. 07.05.2020, táto bola podaná v rámci plynutia subjektívnej premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu preto bolo potrebné konštatovať, že záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby bol správny, preto odvolaciemu súdu neostávalo nič iné ako odvoláciu námietku žalovaného v tomto smere vyhodnotiť ako nedôvodnú.

32. Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 430/2018 zo dňa 05.12.2018, v ktorom Ústavný súd SR podporil úvahy odvolacieho súdu o tom, že žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela až od Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS, ktoré uvedenú skutočnosť potvrdilo aj písomne. Aj s ohľadom na tento záver Ústavného súdu

Slovenskej republiky možno mať za to, že záver súdu prvej inštancie o nepremlčaní práva žalobkyne v subjektívnej premlčacej dobe bol správny.

33. Ako bolo už uvedené vyššie (bod 25. odôvodnenia), pre prijatie záveru o premlčaní žalobkyňou uplatneného práva bolo potrebné zaoberať sa posúdením momentu začatia plynutia a momentu uplynutia nielen subjektívnej premlčacej doby, ale aj objektívnej premlčacej doby. Súd prvej inštancie vo vzťahu k objektívnej premlčacej doby dospel k záveru o potrebe aplikácie 10-ročnej premlčacej doby na predmetný prípad, a to z dôvodu postavenia žalovaného ako veriteľa a jeho vedomosti a znalosti právnych predpisov. K uvedenému odvolací súd uvádza, že uvedený záver bol už prekonaný rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenie sp. zn. 4Cdo 219/2019 zo dňa 21.10.2020; uznesenie 1Cdo 238/2017 zo dňa 18.10.2018). Z uvedeného dôvodu nemožno dôvody uvedené súdom prvej inštancie pre aplikáciu 10-ročnej premlčacej doby považovať za dostatočné. V tomto smere odvolací súd opätovne dáva do pozornosti, že Občiansky zákonník rozlišuje dve dĺžky objektívnych premlčacích dôb, pričom ich aplikácia na ten-ktorý prípad je podmienená charakterom získania bezdôvodného obohatenia, teda je potrebné skúmať, či bezdôvodné obohatenie vzniklo úmyselne alebo neúmyselne. Občiansky zákonník však vôbec nešpecifikuje, čo je potrebné rozumieť pod úmyselným alebo neúmyselným konaním, preto z hľadiska právnej teórie je potrebné vychádzať z právnej úpravy úmyselného a neúmyselného zavinenia, ktoré sú definované v Trestnom zákone. O priamy úmysel ide vtedy, keď ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne ho aj získať chcel. O nepriamy úmysel ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného obohatil, vedel, že svojím konaním obohatenie, ktoré mu nepatrí, môže získať a s týmto následkom bol pre prípad, že nastane, uzrozumený. Pre oba prípady je rozhodujúcim znakom úmyslu predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa neoprávnenne obohatil o tom, že svojím konaním získava alebo môže získať hodnoty vyjadriteľné v peniazoch, ktoré mu nepatria. Dôležitým pre aplikovanie konkrétnej dĺžky objektívnej premlčacej doby je tak posúdenie charakteru vzniku, resp. získania bezdôvodného obohatenia, čo súd prvej inštancie v predmetnom neskúmal.

34. Pokiaľ ide o vyššie spomínané uznesenia Najvyššieho súdu SR, odvolací súd k tomuto ešte uvádza, že z nich v žiadnom prípade nevyplýva záver o nemožnosti aplikácie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Najvyšší súd SR konštatoval, že samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch, samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa, preto je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu dobu. Z uvedeného rozhodnutia tak vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu, pretože iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu, a iná zase pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa.

35. Vo vzťahu k aplikovaniu 10-ročnej alebo 3-ročnej objektívnej premlčacej doby si odvolací súd dovoľí poukázať ešte na bod 42. v spojení so záverom Písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa.

36. K výroku o trovách konania odvolací súd nad rámec uvádza, že výrok o nároku na náhradu trov konania musí byť formulovaný tak, že v ňom musí byť uvedené nielen kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania ale musí v ňom byť uvedená aj formulácia, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s

rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti (pozri, NS SR, sp. zn. 6Cdo/222/2016). V súdenom spore vo výroku rozsudku o trovách konania súd prvej inštancie opomenul uviesť, kto a ako o výške tejto náhrady rozhodne. Toto robí uvedený výrok rozsudku v tejto časti nevykonateľným.

37. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že postup súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu objektívnej premlčacej doby nebol správny, preto odvolaciu súdu neostávalo nič iné, ako v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a vo výroku III. o trovách konania zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

38. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom - posúdiť, či na strane žalovaného došlo k vzniku úmyselného alebo neúmyselného bezdôvodného obohatenia a opätovne posúdiť žalobkyňou uplatnený nárok vo vzťahu k plynutiu premlčacích dôb - následne vo veci znova rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 C.s.p. aj náležite odôvodniť.

39. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

40. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).